

نیازهای تجزیه و آنالیز کشاورزی

جهان مورد استفاده آموزشی قرار می‌گیرد و در زمینه‌های ترویج و آموزش کشاورزی، قریب به اتفاق مروجان اعتقاد دارند که آموزش و یادگیری با شبکه اینترنت می‌تواند مانند آموزش چهره به چهره مفید واقع شود. اینترنت دارای سه سرویس اصلی شامل telnet، e-mail و ftp است که به وسیله آنها مراکز تحقیقی و ترویجی می‌توانند به تبادل اطلاعات و یافته‌های تحقیقاتی بپردازند و حتی در زمینه انتقال فن آوری برای توسعه کشاورزی اقدام کنند.

هدف از ترجمه و تدوین مقاله حاضر این است که شبکه اینترنت و شبکه جهان گستر «وب» به عنوان فن آوری‌های اطلاع رسانی در مراکز تحقیقاتی، آموزشی و ترویج کشاورزی به علاقه‌مندان، بیشتر معرفی شود تا برنامه ریزان، مروجان و محققان کشاورزی از آن بهره‌برداری کنند.

چکیده: آموزش، کلید توسعه است. فرایند آموزش در فعالیتهای تخصصی نیاز به فن آوری خاص دارد تا دانش فنی به فرآگیران در زمان کمتر و با بهره‌وری بالا انتقال یابد.

کشاورزی یکی از فعالیتهای تخصصی است که میلیونها نفر در جهان در زمینه‌های تولید، تحقیقات و آموزش آن اشتغال دارند. آموزش و امور ترویجی در این بخش اقتصادی، بسیار گستردۀ بوده و همواره شکافی میان تحقیقات، آموزش و یادگیری وجود دارد. راه حل جهانی و منطقه‌ای برای ارتباطات آموزشی و ترویجی شاید شبکه جهانی اینترنت باشد. اهمیت شبکه اینترنت در ترویج و آموزش کشاورزی به عنوان یک فن آوری برتر آموزشی موردن توجه اکثر مراکز آموزشی، تحقیقاتی و ترویجی قرار گرفته است. اکنون اینترنت توسط ۲۱۰ میلیون نفر در ۱۵۰ کشور

استفاده می کنند و این رقم تا ۱۸ ماه آینده به ۴۰ درصد نیز خواهد رسید (Coffman, B. 1998).

اما در زمینه ترویج و آموزش کشاورزی باید گفت: نتایج پیش آزمون^۵ و پس آزمون^۶ و لیپرت^۷ از ایالت جورجیا^۸ آمریکا به طور واضح تأثیر کسب دانش‌های کاربردی و محض را در کشاورزی نشان می‌دهد. اکثریت مردم^۹ (در صد آنها) اعتقاد داشتند که آموزش با اینترنت می‌تواند مانند آموزش چهره به چهره مفید واقع شود. (2000) Roelhakrishna. R. Plank. O. Lippert. R. «در کشاورزی» از هیئت تحقیقات بین‌المللی آمده است: برای ارتفای آموزش کشاورزی و پیشرفت آن آموزشگران باید از بهترین برنامه‌های جاری بهره بگیرند تا راههای جدید را برای آموزش کشاورزی اعلام کنند که یکی از این راهها، استفاده از فن آوری آموزشی برای حصول به مقصود است (Miller, w. 2000).

در سال ۱۹۹۵ «ریچارد ریلی»^{۱۰} وزیر وقت آموزش ایالات متحده گفته است: «تعداد کمی از آموزش دهنگان، برای استفاده از تواناییهای فن آوری آموزشی تجربه دارند. لذا به زودی، تلاش‌هایی به صورت یکپارچه در تمام کشور برای رواج مهارت استفاده از اینترنت از طریق برگزاری کارهای آموزشی و همچنین آموزش‌های ضمن خدمت انجام می‌گیرد (Layfield, K. Scanlon, D, 1999).

تعداد شرکت کنندگان بزرگ‌سال در برنامه‌های آموزشی، رو به افزایش است: به طوری که مرکز بین‌المللی آمارگیری آموزش (NCES) گزارش داده که در سال ۱۹۹۱، ۵۶ میلیون و در سال ۱۹۹۵ ۷۶ میلیون امریکایی در برنامه‌های آموزشی شرکت داشته‌اند. پیش‌بینی می‌شود این تعداد تا سال ۲۰۰۴ به ۱۰۰ میلیون نفر برسد که این فرصت خوبی برای آموزش دهنگان است تا با استفاده از اینترنت براساس نیاز مخاطبان برنامه‌های خود را منتقل کنند (Swann, D. M. Eienstein, 2000).

فناوریهای تولید غذا، کشاورزی و منابع طبیعی به سرعت توسعه می‌باشد و برنامه‌های آموزشی نیز بایدبا آنها همگام باشد. در این راستا برنامه‌های درسی مختلفی توسط رسانه‌های الکترونیکی به عنوان منبع ثانوی آموزش‌های کشاورزی برای پر کردن فواصل آموزشی تهیه شده‌اند (Miller, w. 2000).

اینترنت چیست؟

اینترنت وسیله‌ای تعاملی و به عبارت دیگر یکی از شبکه‌های جهانی کامپیوتری می‌باشد که کاربر می‌تواند از طریق آن پیامهای الکترونیکی بفرستد یا اطلاعاتی را در دسترس قرار دهد. همچنین بدین وسیله، می‌تواند علاوه بر خواندن اطلاعات، آنها را در کامپیوتر شخصی خود ذخیره کرده یا نسخه‌ای چاپی از آن تهیه نماید. قابل ذکر است که یک کامپیوتر متصل شده به شبکه قادر است با هر جای دیگر جهان که به اینترنت متصل است ارتباط برقرار کند.

اختلاف اصلی اینترنت با دیگر رسانه‌های گروهی یک طرفه مانند رادیو، تلویزیون و نشریات مختلف هماناً دو طرفه بودن ارتباط است، به طوری که جستجو برای به دست آوردن اطلاعات در اینترنت به بعضی تعاملات احتیاج دارد. برای مثال کاربر برای به دست آوردن

عبارت «شاهره بزرگ اطلاع رسانی» اولین بار توسط البرت گور^{۱۱} به عنوان مترادفی برای شبکه جهان گستر «وب» در سال ۱۹۷۸ معرفی شد. در حال حاضر شاهراه بزرگ اطلاع رسانی یک جریان بزرگ مشتمل از رسانه‌های ارتباط جمیعی برای آموزش است (Swann, D. Einstein, M. 2000). اینترنت در حال تبدیل شدن به منبع اطلاعاتی برای همه افراد است. نرخ رشد استفاده از اینترنت با یک گام بزرگ ادامه می‌باشد. ارزش شبکه جهان گستر «وب» موجود در اکثر مشاغل شناخته شده است و غیر از یک منبع اطلاع رسانی به عنوان ابزاری برای بازاریابی نیز به کار می‌رود (Bamka, w, 2000). یکی از کشاورزان کارولینائی جنوبی در این باره می‌گوید: «تا چند سال پیش چند بار برای فروشندگان و تولیدکنندگان نهاده، فاکس ارسال کرده و در پاسخ بر حسب قیمت نهاده آنها را سفارش می‌دادم و بعد از مدت زمانی نسبتاً طولانی به دستم می‌رسید؛ اما سال گذشته به شبکه متصل شدم وی اظهار می‌دارد: «کارهای براهم آسانتر شده به طوری که فقط با لمس یک دکمه می‌توانم e-mail بفرستم. به عنوان مثال قبل از کشت

اینترنت در حال تبدیل شدن به منبع اطلاعاتی برای همه افراد است. نرخ رشد استفاده از اینترنت با یک گام بزرگ ادامه می‌باشد. ارزش شبکه جهان گستر «وب» موجود در اکثر مشاغل شناخته شده است و غیر از یک منبع اطلاع رسانی به عنوان ابزاری برای بازاریابی نیز به کار می‌رود

پرسشگاه علوم

سویا، سه گراماکسون رامی خرم و در مدت کوتاهی به دستم می‌رسد و این باعث شده تا ارزش تولیدات بالا رود. (Moines, D. 1999) اینترنت توسط ۲۱۰ میلیون نفر در ۱۵۰ کشور جهان استفاده می‌شود که از این تعداد در سال ۱۹۹۹ ۱۱۳ میلیون نفر آمریکایی بوده‌اند. مجله کشاورزی کرب^{۱۲}، اخیراً بیشتر از ۳۵۰ کشاورز را به طور منظم در رابطه با بهره‌برداری از اینترنت مورد بررسی قرار داده است. تقریباً ۷۵ درصد از این کشاورزان بیشتر از ۵۰۰ ایکر^{۱۳} زمین داشتند. در ادامه این بررسی ۴۴ درصد از آنان در سال گذشته بهره‌برداری از اینترنت را شروع کرده و همچنین دارای کارت اعتباری شده‌اند. این بررسی نشان می‌دهد که با افزایش مشغله کاری و حتی سطح زیرکشت، برای راحتی بیشتر در خرید نهاده‌ها و فروش محصولات و حتی در دریافت اطلاعات مختلف، کشاورزان بیشتر به این وسیله (اینترنت) رونمایی نمودند. باید گفت که ۲۵ درصد از کشاورزان تجاری در حال حاضر از اینترنت

اطلاعات باید تعدادی کلید واژه را وارد موتورهای مختلف جستجو کند
تا سایت مناسب را بیابد (Umbach,K. 1997).

با افزایش مشغله کاری و حتی سطح زیرکشت، برای راحتی بیشتر در خرید نهاده ها و فروش محصولات و حتی در دريافت اطلاعات

مختلف، کشاورزان
بیشتر به اين وسیله
(اینترنت) رو می آورند.

اینترنت: نوشدارویی دیگر برای حل مسائل جهانی

قریب به یقین تمام مقالات و مطالعات در مورد ارتباطات دو طرفه، این فناوری را مخصوص توسعه اقتصادی و اجتماعی جهان متمند ما می داند. تقویت استفاده از ارتباطات دو طرفه و به خصوص استفاده از شبکه های کامپیوتری بین المللی باید به گونه ای باشد که شکاف بین کشورهای فقیر و ثرومند را پر کند. بانک جهانی، یونسکو و دیگر مؤسسات بین المللی می کوشند تا برای رسیدن به تصمیمات درست و سازنده در مورد وضعیت مناسب زندگی برای همه از روش سرمایه گذاری در رسانه گروهی جدید و جلب مشارکت کشورهای مختلف در این زمینه استفاده کنند. در اینجا نکته حائز اهمیت این است که چند کشور قادر نمند نیز باید به صورت بین المللی در این اقدام مشارکت داشته باشند تا خطوط ارتباط تلفنی و انتقال اطلاعات را در کشورهای در حال توسعه فراهم سازند. آنها قسمت اعظم این سرمایه را که در حدود ۵۰۰ میلیون دلار خواهد بود پرداخت می کنند. به رغم مشکلات حل نشده عوارض کامپیوتر و مسائل غیرقابل پیش بینی آن هنوز انتقاد اصلی از آن به عمل نیامده است چون برای اکثر کشورها فواید آن نسبت به معایش بیشتر بوده است. (Afemann, u , 1997)

پراکندگی و دموگرافی کاربران اینترنت

در ژوئیه سال ۱۹۹۷، حدود ۱۷۵ میلیون نفر از اینترنت استفاده می کردند. در بعضی نقاط بعد از طی چند سال این تعداد به دو برابر نیز رسیده، اما پراکندگی کاربران در این مدت، بسته به کشور و ناحیه تغییر چندانی نکرده است.

میزان سهم جهان سوم در کاربرد اینترنت ۳ درصد بوده، در صورتی که ایالات متحده ۶۰ درصد از کاربران را در خود جای داده است. در حدود ۸/۵ درصد از کاربران شبکه جهان گستره «وب» مربوط به کشورهای گروه هفت^۱ هستند که فقط در حدود ۱۰ درصد از جمعیت جهانند. به عبارت دیگر، اغلب کشورهای پرجمعیت جهان سوم مانند چین، برزیل و نیجریه در کل ۴۶ درصد از تمام استفاده کنندگان را تشکیل می دهند، در حالی که جمعیتشان ۱۳٪ جمعیت جهان است.

در بسیاری از کشورها اتصالات اینترنتی بسیار کمی وجود دارد؛ به طوری که حتی بر روی نقشه آثاری از وجود این شبکه دیده نمی شود. در ژوئیه سال ۱۹۹۷، از ۱۰۰ میلیون نیجریه ای فقط ۴ میزان اینترنتی وجود داشته است. در مورد کشورهای در حال توسعه باید گفت که فقط شهرهای اصلی و پایتختها دارای سرویسهای اینترنتی مناسب هستند و در شهرهای دیگر این کشورها در صورت امکان فقط از خدمات پست الکترونیکی (e-mail) استفاده می شود. در آفریقا بجز آفریقای جنوبی و سنگال مناطق روستایی به صورت مستقیم نمی توانند به اینترنت متصل شوند (Afemann,u.1997).

اینترنت و تحقیقات کشاورزی

در سال ۱۹۸۳ بانک جهانی با همکاری UNDP^۲ و WHO^۳ پروژه شبکه CGNET را برای عرضه سرویسهای پست الکترونیکی (e-mail) به منظور مشاوره گروهی تحقیقات بین المللی کشاورزی (CGIAR) آغاز کردند. CGIAR یک چتر سازمانی است که ۱۶ مرکز تحقیقات کشاورزی را در سراسر جهان تحت پوشش قرار می دهد.

بعد از موفقیت اولین فاز، CGNET به بخش مالکیت خصوصی

انتقال یافته است. رسانه‌های ارتباطی جدید می‌توانند خدماتی را به کشاورزی عرضه کنند که مشهود باشند. انقلاب سبز و عده‌ها و امیدهای زیادی را به مردم جهان داد، اما واقعیت چیز دیگری بود. بعد از انقلاب سبز، شکاف بین تروتمند و فقیر، توسعه نیافتگی، وابستگی و تخریب محیط زیست شدت گرفت. کشاورزان کشورهای در حال توسعه توسط دول خود آن کشورها از طریق کمکهای مالی بیشتر و تعیین یارانه برای محصولات کشاورزی، فقرارا فقیرتر از همیشه کرده است، اما این کشورها به یک شاهراه اطلاعاتی واقعی به منظور فروش محصولات خود نیازمندند (Afemann, u, 1997).

اینترنت و روستا

اینترنت یک انفجار است؛ زیرا سرویسهای اینترنتی پول سازند. البته

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

</

می توان یک پیام را در یک روزنامه ویژه به گیرنده منتقل کرد، به طوری که فقط همان فرد خاص پیام را دریافت کند.

- telnet - یک روزنامه را آپونه شد و این زمانی به کار می رود که به کامپیوترهای دیگری در شبکه متصل باشد.

- ftp - (قرارداد انتقال فایل) با این سرویس به سادگی می توان قسمت خاصی از نیازمند را آپونه شد و این زمانی به کار می رود که به کامپیوترهای علاوه توسعه ftp می توانید فایلها را از کامپیوترهای دیگر به کامپیوتر خودتان بفرستید.

سرویسهای ارتباطی اینترنتی ابزاری کمکی برای پرسنل ترویج به منظور اشاعه فن آوری جدید هستند. پس پرسنل ترویج باید برای یادگیری بیشتر نحوه استفاده از سرویسهای اینترنتی همیشه با مشاوران کامپیوتری در ارتباط باشند.

اینترنت و آموزش کشاورزی

فناوریهایی که امروزه در جوامع ما جا می گیرند به سرعت وارد عرصه آموزشی نیز می شوند. یک کلیدانقلاب فن آوری، اینترنت است که باعث یک حرکت آنی شده و وسیله‌ای ارزشمند در تمام سطوح آموزشی محسوب می شود. اینترنت در تسهیل رشد ارتباطات و انتشار اطلاعات نقش مهمی دارد (Layfield, K. Scanlon, D. 1999).

برخلاف تصور عموم، اکثر کاربران اینترنت در سطح جهان افراد جوانی هستند که بیشتر به خاطر خلق یک منبع دوم برای آموزش و صرفآ توسعه فناوریهای ارتباطی جدید از آن بهره می گیرند. کشورهای در حال توسعه، جوانند؛ به طوری که در سال ۱۹۹۵ بیشتر از ۱۷ درصد از جمعیت کشورهای دارای درآمد پایین، زیر ۱۴ سال بوده اند؛ ولی در کشورهایی با درآمد بالا این رقم به ۹ درصد می رسد. بنابراین سطوح پایین آموزش و سواد از توان پیشرفت جمعیت جوان می کاهد.

در سال ۱۹۹۳، بیشتر از نیمی از جمعیت کشورهایی با وضعیت اقتصادی نامناسب، منبع ثانویه ای برای آموزش در اختیار نداشتند. ممکن است در طی سالهای آینده اینترنت در کشورهای در حال توسعه کمتر به فناوری و هزینه هابستگی داشته باشد و آنچه بیشتر اهمیت یابد ظرفیت آموزشی جمعیت جوان باشد.

فیلمون کوتسلکوین^{۱۵} مدیر دیستان میجا - کی گاسی^{۱۶} در آفریقای جنوبی نسبت به برقراری ارتباطات e-mail مدرسه اش با سراسر جهان مشتاق شد، مطالعات و آزمایشات ابتدایی او در آفریقای جنوبی نشان می دهد که عامل اصلی محدود کننده استفاده از اینترنت در مدارس روسایی گران بودن آن است (Deane.J. 1998).

او لین گام در تشویق مدارس به استفاده از اینترنت، واگذاری خطوط ارتباطی برای بهره برداری از آن است (K. Scanlon, D. 1999).

غلام محمد یکی از معلمان ریاضی دیستان الکساندر سیستون^{۱۷} در کیپ تاون^{۱۸} معتقد است: «برخی پروژه های آموزشی مانند استفاده از e-mail به یک مشارکت همه جانبه در سطح جهانی و خلاقیت های بالانیازمند است. اما واقعیت این است که معلمان و دانش آموزان

نمی خواهند قبول کنند که اینترنت یک وسیله آموزشی مناسب و خوب است (Pruett, D. Deane.J. 1998).

از سویی تأثیر کامپیوترها و دیگر فناوریهای بصری به عنوان ابزارهای آموزشی برای تأمین نیاز دانشجویان کشاورزی و غیرکشاورزی شناخته شده است و بیشتر شدن شکاف بین یادگیری و آموزش، وجودشکه جهان گستر «وب» را برای برقراری تعاملات بیشتر بین این دو عامل الزامی می کند. با تغییرات استانداردهای آموزشی باید روشهای یادگیری نیز تغییر یابد. همچنین نشان داده شده که ارزشیابی این روشهای برای تقویت و تشویق بیشتر آموزش دهنده هادر فرایند یادگیری پیوسته ادامه یابد.

اینترنت دارای قدرت اطلاع رسانی بالاست و می تواند در افزایش تجارب آموزشی و فرایند یادگیری برای تمام سطوح مؤثر باشد (Marnes, D. Sims, J. Wesley, 1999).

«درینگوس» و «ترال» و «رونالوک»^{۱۹} در سال

۱۹۹۵ گفته است: «فن آوری های آموزشی

مکمل، می تواند روشهای تدریسی سنتی

مانند شکلهایی از سختگانی را تغییر دهنده. همچنین بارگرد^{۲۰} در سال

۱۹۹۷ چگونگی بیهود فرستهای

آموزشی را برای دانش آموزان

روسایی توصیف می کند. او

می افزاید اینترنت در موارد زیر

به دانش آموزان کمک

می کند:

- شبکه بندی و همکاری

در سطح گسترده جهانی با

پستهای الکترونیکی و

گروههای مربوطه را

باعث می شود.

- کاربر می تواند تعداد زیادی

از اطلاعات و مجلات

الکترونیکی را به اشکال مختلف

مانند گرافیکی، تصویری و متنی درآورد.

- دانش آموزان می توانند به منظور

بررسی مشکلات و حتی تبادل نظر بدون توجه

به مزه های سیاسی و جغرافیایی با هم گفتگو کنند.

- برنامه درسی به یک رشته فعلیتها و منابع به هم پیوسته

و منظم تبدیل می شود. (Layfield, K. Scanlon, D. 1999).

اگرچه زبانهای مختلف در اینترنت رواج یافته، اما هنوز به طور گسترده از زبان انگلیسی استفاده می شود؛ زیرا منع اصلی آن ایالات متحده می باشد و همین عامل می تواند یک امر محدود کننده برای اینترنت محسوب شود (Pruett, D. Deane.J. 1998).

سن نمی تواند مانع برای استفاده از اینترنت باشد، البته این سخن بدین معنا نیست که تجارت مربوط به تدریس بر استفاده از این وسیله تأثیر ندارد. اگرچه معلمان ماشینهای کشاورزی، علوم کشاورزی و

اختلاف اصلی اینترنت با دیگر رسانه‌های گروهی یک طرفه مانند رادیو، تلویزیون و نشریات مختلف هماناً دو طرفه بودن ارتباط است، به طوری که جستجو برای به دست آوردن اطلاعات در اینترنت به بعضی تعاملات احتیاج دارد.

برای مثال کاربر برای به دست آوردن اطلاعات باید تعدادی کلید واژه را وارد کرد و تورهای مختلف جستجو کند تا سایت مناسب را بیابد.

خلاصه نتایج

سرویس‌های ارتباطی اینترنتی به عنوان ابزاری کمکی برای پرسنل ترویج به منظور اشاعه فناوری جدید به حساب می‌آیند. پس آنها باید برای یادگیری بیشتر نحوه استفاده از سرویس‌های اینترنتی با مشاوران کامپیوتر همیشه در ارتباط باشند (Risdon, P. 1994). همچنین این نکته مهمی است که پرسنل ترویج باید کشاورزان را با این منبع اطلاعاتی آشنا کرده، مزیتهاسته استفاده از آن را در توسعه و پیشرفت بازار رسانی بیان کنند (Bamka, W. 2000). اما در بعد آموزشی، باید گفت امر ورژه دوره‌های کامپیوتر و برنامه‌های آموزشی کامپیوتر و برنامه‌های آموزشی کامپیوتر عناوینی پیش پا افتاده شده‌اند. برنامه‌های آموزشی دوره‌های لیسانس دارای پایه ساختاری کامپیوتر بوده و در آنها از منابع اینترنتی به عنوان منابع اصلی استفاده می‌شود. تجربه نشان داده است که خود این امر می‌تواند بالا رفتن مهارت کامپیوتر را در فرآگیران کشاورزی تضمین کند، چون روز به روز معلومات این فرآگیران نیز افزایش می‌باید پس چه بهتر از همان آموزشگران رشته کامپیوتر برای تدریس دروس کامپیوتر و اینترنت استفاده شود.

نکته مهم منطبق کردن مؤسسات و آموزش دهنده‌گان با نیازهای متغیر فرآگیران می‌باشد. همان طور که ذکر گردید فرآگیران قادرند از اصول و منابع اصلی کامپیوتر استفاده کرده، حتی در سخته‌نیهای کلاسی از منابع اینترنتی بهره ببرند. طبیعت این نوع فناوری به گونه‌ای است که فرآگیر را از محدوده بسته کلاس خارج می‌کند و باید به این نکته واقع بود که در تدریس از موضوعات مختلف و در حیطه‌های متفاوت استفاده شود. همچنین مشاهدات نشان می‌دهد که اینترنت می‌تواند افراد بیشتری را برای یادگیری تحت پوشش قرار دهد و کیفیت آموزش را نیز بالا ببرد.

تولیدات کشاورزی در برنامه درسی شان از اینترنت زیاد استفاده می‌کنند، اما در زمینه باگبانی و منابع طبیعی استفاده از آن کمتر به چشم می‌خورد.

نکته درخور توجه این است که متغیرهایی وجود دارند که بر معلمانت تأثیر گذاشته و باعث می‌شوند تا آنها استفاده از اینترنت تشویق شوند. یکی از این متغیرها که شاید مهمترین آنها نیز باشد راحتی کار با کامپیوتر است. معلمانتی که از اینترنت استفاده می‌کنند در کار با کامپیوتر راحت‌ترند. بنابراین، مدیران باید معلمانت را که در این زمینه ضعیف هستند شناسایی کرده، حداقل پایه و اصول کامپیوتر را به آنها در حین خدمت آموزش دهند. به علاوه، ممکن است مدیران برای راحتی کار معلمانت، مشاورانی را در این خصوص برایشان انتخاب کنند.

عامل مؤثر دیگر در یادگیری معلمانت، داشتن زمان برای یادگیری اینترنت می‌باشد. مدیران مدارس باید الگوهای را برای سرمایه گذاری زمانی معلمانتشان به منظور آموختن نحوه استفاده از اینترنت پیدا کنند. بنابراین، توصیه می‌شود که مسئلان، زمانی مناسب را برای

marketing tool. Journal of Extension. (on - line), 38 (2).

Available on the www:url:<http://joe.org/joe/2000>

april/ttl.html.

3- Barnes, D. & Sims, J. & Jamison, w. (1999). Use of Internet - basedresources to support an introductory animal and poultry science Course.Journal of Animal Science, (on line), 77 (5), Available on the www:url:<http://proquest.umi.com/pgdweb>.

4- Coffman, B. (1998). Internet starting to click with farmers. Journal of Agriculture Lending 12 (1), 13-16.

5- layfield, K. & Scanlon, D. (1999). An assessment of PennsylvaniaSecondary agriculture teachers, Perceptions of and use of the internet. Journal of southern agriculture education research 50 (1), 48-55.

6- Layfield, K. & Scanlon, D. (Eds). (1999). Factors Encouraging use of the internet by secondary agricultureteachers: A National Perspective. The Pennsylvania stste university,Department of Agriculture and Extension Education.

7- Lippert, R. & Plank, O. & Radhakrishna. R. (2000). Beyondperception: A pretest and posttest Evaluation of a Regional InternetExtension Inservice Training. Journal of Extension, (on line), 38 (2). Available on thewww:url:<http://joe.org/joe/2000april/a2.html>.

8- looker, D. (1999). E - supplies Successful farming 97 (5), 25 - 27

9- Miller, G. & Miller, W. (2000). A telecommunications network fordistance learning: If itlus built, will agriculture teachers use it? Journal of Agriculture Education, 42 (1), 79-87.

10- Pruitt, D. & Deane, J. (1998, April). The internet and Poverty. Panos Briefing, 28. Available on the www:url:<http://www.one world. org/ panos/ briefing/interpov.htm#conclusion>.

11- Risdon, P. (1994). Transferring technology through internet channel.Journal of Extension, (on - line), 32 (1). Available on the www:url:<http://www.joe.org/joe/1994june/al.html>.

12- Siegrist, H. & labarge, G. & prochaska, s. (1998). Using Electronicmedia to convey timely information.

Journal of Extension, [on line], 36 (5). Available on the www:url: <http://www.Joe.org/joe/1998october/iwl.html>.

13- Swann, D. & Einstein, M. (2000). user analysis and future directionsof the web - Based a quaculture Network information center. Journal of Extension.

امکان موقیت این برنامه ها زمانی بیشتر است که توسط مؤسسات مختلف حمایت شوند و در آن صورت آموزش دهندهگان نیز احساس تعهد بیشتری در قبال کارشان خواهند داشت. همچنین فراغیران نیز بیشتر از سایتهاي استفاده می کنند که به موضوع موردنظرشان نزدیکتر باشد و درجه تعامل با آن سایت درسطح بالا باشد؛ البته نکته مهم همان دراختیار داشتن کامپیوتر با دسترسی سهل و آسان است D. Sims, J. Jamison. W. 1999)(Barnes, گفت که اینترنت فرصتی های محدودی را در اختیار آموزش فراهم می دهد. به این دلیل، واحدهای آموزشی دست اندر کار نیازهای مربوط به اینترنت را درآموزشگران جستجو خواهند کرد. بنابراین درک وضعیت آموزشگران کشاورزی و اینترنت برای برنامه ریزی های آینده لازم است .(Scan.on.D Layfield. K. 1999)

پی نوشتها:

1 Albert Gore

2 World Wide Web

3. Corp

۴- هر ایکر تقریباً معادل ۴/۰ هکتار است.

5. Pre test

6. Post test

7. Lippert

8. Georgia

9. Richard Riley

10- گروه هفت (G7) به کشورهای پیشرفته صنعتی از جمله آمریکا، آلمان، انگلیس، فرانسه، ژاپن، کانادا و ایتالیا اطلاق می شود.

11. united nation Development program

12. World Health organization

13 Yunus

14- Grameen

15. Philemon Kotsokoane

16. Micha Kgasi

17. Alexander sinton

18. Cope Tawn

19. Dringus Terell Rendulic

20. Borker

21. Ely

منابع:

1- Afemann, V. [Eds]. (1997). Internet for the world chance or threat? [on line], computer center of theuniversity of Osnabruk, Germany <http://www.Uni-muenster.De/E Thnologie>.Available on the www:url: Heute/eh/afe.htm#Beginin.

2- Bamka,w. (2000). Using the internet as a farm